

Teze ČKA k územnímu plánování

Česká komora architektů zformulovala sedm základních tezí pro oblast územního plánování. Územní plánování v legislativě ani praxi není provázáno se strategickým plánováním, což výrazně omezuje efektivitu plánovacích procesů. Potřebná je také změna právní povahy územně plánovací dokumentace na úrovni kraje a obce. Podle velikosti a významu sídel by pak měl být obsah územních plánů diferenciován. Nezbytné je navrácení pořizování územně plánovací dokumentace zpět samosprávě krajů a obcí. Stát má plnit funkci legislativní, koordinační a kontrolní. Velice přínosné by bylo zavedení ekonomických nástrojů navázaných na územně plánovací dokumentaci. V neposlední řadě je potřeba posílit postavení a odpovědnosti autorizované osoby. Samozřejmostí je pak digitalizace a standardizace procesů.

Dokument Teze ČKA k územnímu plánování naleznete ke stažení na webových stránkách ČKA.

[ČKA, 29. 9. 2021]

ČKAIT prosazuje vznik pozice městského inženýra

Dohled nad rozvojem technické infrastruktury měst a obcí by měl být hlavní náplní městských inženýrů. Potřeba odborného vstupu je stále aktuálnější v souvislosti s řadou opatření, která vyplývají mimo jiné i ze Sdělení Komise Zelená dohoda pro Evropu (Communication from the Commission the European Green Deal). A ty kladou vyšší nároky na řadu oblastí provozu stávajících nebo výstavbu nových sídel. Také proto Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě prosazuje, aby se v městech a obcích stala pravidlem pozice „městského inženýra“.

Otázka etablování role městského inženýra se v odborných kruzích řeší něko-

lik let. Zatímco řada měst již má svého městského architekta, svého městského inženýra zaměstnává jen nepatrný zlomek měst a obcí. A to přesto, že městské inženýrství je, podobně jako městský urbanismus u architektů, součástí studia stavebního inženýrství a autorizačního systému ČKAIT.

To chce změnit současné vedení Komory. Na základě říjnového jednání inženýrských komor a svazů zemí Visehradské čtyřky hodlá otevřít tuto otázku s novým vedením Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Mimo jiné proto, že na města a obce klade v oblasti technické infrastruktury značné nároky transpozice a implementace řady závazků spojených se Sdělením Komise Green Deal.

Obor městského inženýrství strategii Green Deal podporuje. Děje se tak například racionálním navrhováním inženýrských sítí a dalšími opatřeními k lepšímu hospodaření se srážkovými vodami v městském prostředí, zvýšením podílu retenčních ploch a nádrží v městské zástavbě, které pomáhají snížit odtok srážkových vod do stokových sítí a omezit přetěžování kanalizací.

„Městský inženýr není konkurencí městského architekta, ale jeho odborný partner. Městský inženýr se zaměřuje na technické otázky infrastruktury. Podstatné z našeho hlediska je, že technické otázky budou řešeny hned v prvotních fázích urbanistických studií a rozvojových projektů obcí. To povede k lepší realizovatelnosti, vyšší kvalitě i ochranně investic,“ vysvětluje Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT. Doplnuje, že příznačně se absence městského inženýra ukazuje na příkladě realizace zelených střech, které nemohou vzniknout na všech stavbách. Kvůli zatížení nosných konstrukcí a zároveň s ohledem na nutnost řešit i retenci dešťových vod na pozemku stavebníka.

Podle Komory by se městský (stavební) inženýr měl stát součástí týmu pracovníků odborů výstavby, investičního rozvoje i územního plánování. Reprezentuje komplexní pohled na řešení inže-

nýrských sítí (technické infrastruktury) v městské zástavbě. Jako instituce v soustavě veřejné správy (např. útvar městského inženýra vedle útvaru městského architekta) může být takto vyčleněn samostatně. Jde především o uplatnění odborného pohledu městského inženýrství při řešení rozvoje města či sídla.

Pozice městského inženýra byla nejen obvyklá za první republiky, ale je standardní také v západní Evropě a v dalších vyspělých státech. Také s analýzou nejlepších zahraničních příkladů chce vedení ČKAIT znovu otevřít roli městského inženýra v platných (či chystaných) právních předpisech. V tomto duchu již připravuje důležité kroky směrem k politické reprezentaci i zákonodárcům.

Ostatně, s úspěšnou praxí městského inženýra se lze setkat už nyní ve vybraných českých, moravských a slezských městech. „Odborník s kvalifikací městského inženýra je zastoupen například na Odboru výstavby v Ostravě nebo v příspěvkové organizaci statutárního města Ostravy MAPP – Městský ateliér prostorového plánování a architektury. Jedná se o hlavní koncepční pracoviště Ostravy v oblasti architektury, urbanismu a tvorby města. Jeho úkolem je práce na rozvojových a urbanistických projektech a kultivace veřejného prostoru v Ostravě,“ doplňuje doc. Ing. et Ing. František Kuda, CSc., prorektor pro rozvoj a investiční výstavbu Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, který se v ČKAIT otázce městského inženýrství věnuje dlouhodobě.

[StavbaWEB, 4. 11. 2021]

Petr Stolín architektem roku 2021

Ocenění za mimořádný přínos architektuře v posledních pěti letech – cenu Architekt roku 2021 – získal liberecký architekt a pedagog **Petr Stolín**, jehož poetické stavby zaujmou svou střídmostí. **Čestné uznání poroty** obdržela his-

Petr Stolín, Alena Mičková: Materská škola Nová Ruda, Vratislavice nad Nisou (Česká cena za architekturu 2019)

torička architektury a umění **Kateřina Bečková**. Spolupráce architekta **Aleše Buriana** a města **Havlíčkův Brod** pak byla odměněna cenou **Architekt obci 2021**. Slavnostní vyhlášení výsledků třináctého ročníku soutěže proběhlo 21. září 2021 na veletrhu FOR ARCH, PVA EXPO PRAHA v Letňanech.

ARCHITEKT OBCI 2021

Nedílnou součástí soutěže Architekt roku je také ocenění Architekt obci udělované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, Svazem měst a obcí ČR, časopisem *Moderní obec* a ve spolupráci s Českou komorou architektů a Asociací pro urbanismus a územní plánování ČR.

Cílem soutěže Architekt obci je ocenění tandemu **architekt–obec** a vyzdvihnutí jejich rolí při procesu výstavby. „*Jen pokud funguje dobře spolupráce mezi architekty, inženýry, investory a obcemi, může vznikat kvalitní výstavba,*“ řekla Radka Vladyková, výkonná ředitelka Svazu měst a obcí ČR. Marcela Pavlová z MMR připomněla, že „*Ministerstvo je garantem dokumentu Politika architektury a stavební kultury ČR, v níž je obsažen závazek zkvalitňovat naše vystavěné prostředí. S tím souvisí také podpora a oceňování procesů, které k lepšímu prostředí pro náš život vedou.*“

Cenu Architekt obci 2021 získal architekt **Aleš Burian** za dlouhodobou profesionální práci pro rozvoj města Havlíčkův Brod, především pak kultivaci veřejných prostranství. Cenu za architekta přezvala zástupkyně před-

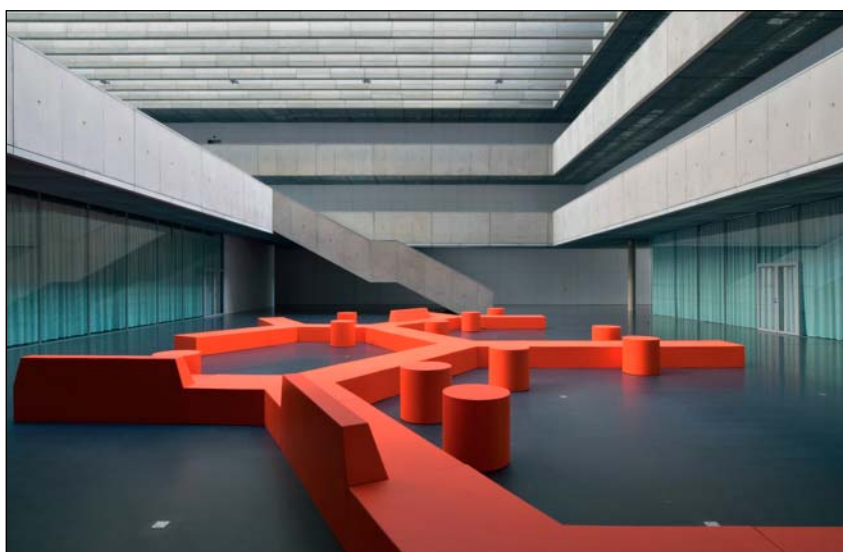
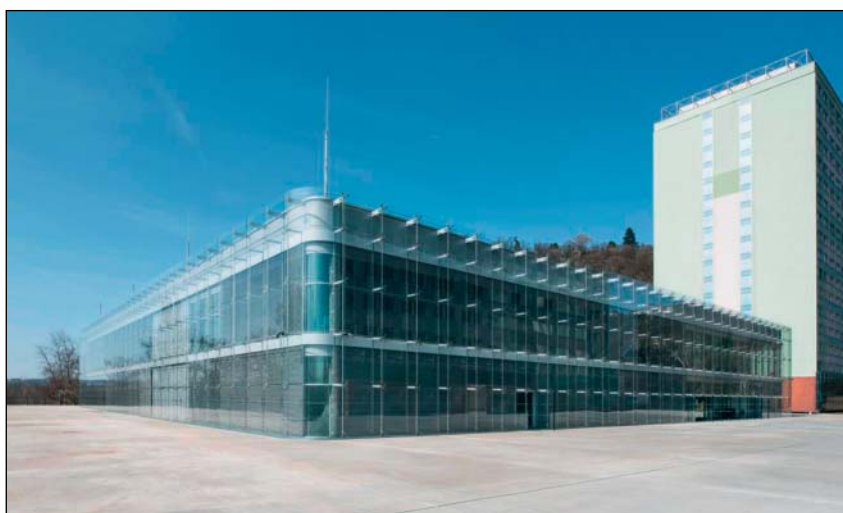
ního brněnského ateliéru **Burian–Křivinka Architects** Natalia Polonyankina a místostarosta Havlíčkova Brodu Libor Honzárek. Podle jeho názoru je „*podstatou dobré spolupráce mezi obci,*

architektem, ale třeba i památkáři a občany, konstruktivní diskuse. Jen díky pozitivní práci a erudici architekta Buriana a zároveň jeho roli schopného rétora a mediátora se podařilo prosadit zásadní změny ve tváři města.“

[ABF, 22. 9. 2021]

Grand Prix Architektů Národní cena za architekturu 2021

Letošní XXVIII. ročník Grand Prix Architektů – Národní ceny za architekturu 2021 vyhrál projekt autorů Ladislava Kuby, Tomáše Pilaře a Martina Klimeckého / Ateliér: Kuba & Pilař architekti, s. r. o. – **Přestavba menzy Koleje 17. listopadu Fakulty Humanitních studií Univerzity Karlovy.**

Přestavba menzy Koleje 17. listopadu Fakulty humanitních studií UK

Autoři obdrželi z rukou rektora ČVUT v Praze Vojtěcha Petráčka Velkou modrou kostku z dílny Bohumila Eliáše.

Každoročně je součástí slavnostního večera, který se letos konal v Betlémské kapli, vyhlášena i cena za Celoživotní dílo, kterou uděluje Rada Obce architektů. Tato cena byla udělena **Ing. arch. Viktoru Rudišovi**.

Rekonstrukce hradu Helfštýna vítěznou realizací České ceny za architekturu 2021

Na slavnostním galavečeru České ceny za architekturu (ČCA) konaném ve Foru Karlín byly 8. listopadu vyhlášeny výsledky 6. ročníku této soutěžní přehlídky architektonických realizací organizované Českou komorou architektů. Hlavní cenu získali **Miroslav Pospíšil a Martin Karlík** z kanceláře atelier-r.cz za **návrh rekonstrukce paláce hradu Helfštýna**. Ve finále letošního ročníku České ceny za architekturu porota vybírala mezi sedmi díly. Vítěz i finalisté se etablovali z 30 nominovaných prací, které ČKA představila v červnu tohoto roku. Celkově se o Českou cenu za architekturu v 6. ročníku ucházelo 170 realizací dokončených v posledních pěti letech.

[ČKA, 8. 11. 2021]

Smart Green City

Smart Green City. Tak se jmenuje projekt, díky kterému by se České Budějovice mohly stát moderním a hrdým městem 21. století. Ateliér A8000 připravil koncepční urbanistickou studii mapující obrovský transformační a rozvojový potenciál východní části města v okolí pozemků zadavatele dokumentu – společnosti Teplárna České Budějovice. Město se doposud rozvíjelo především západním směrem od železniční tratě. Východní část by však mohla nabídnout příležitost až pro 38 000 obyvatel. Nachází se zde totiž celých 35 % celkové zastavitelné plochy města. Vypracovanou vizi už rada města schválila a dopo-

Rekonstrukce hradu Helfštýna

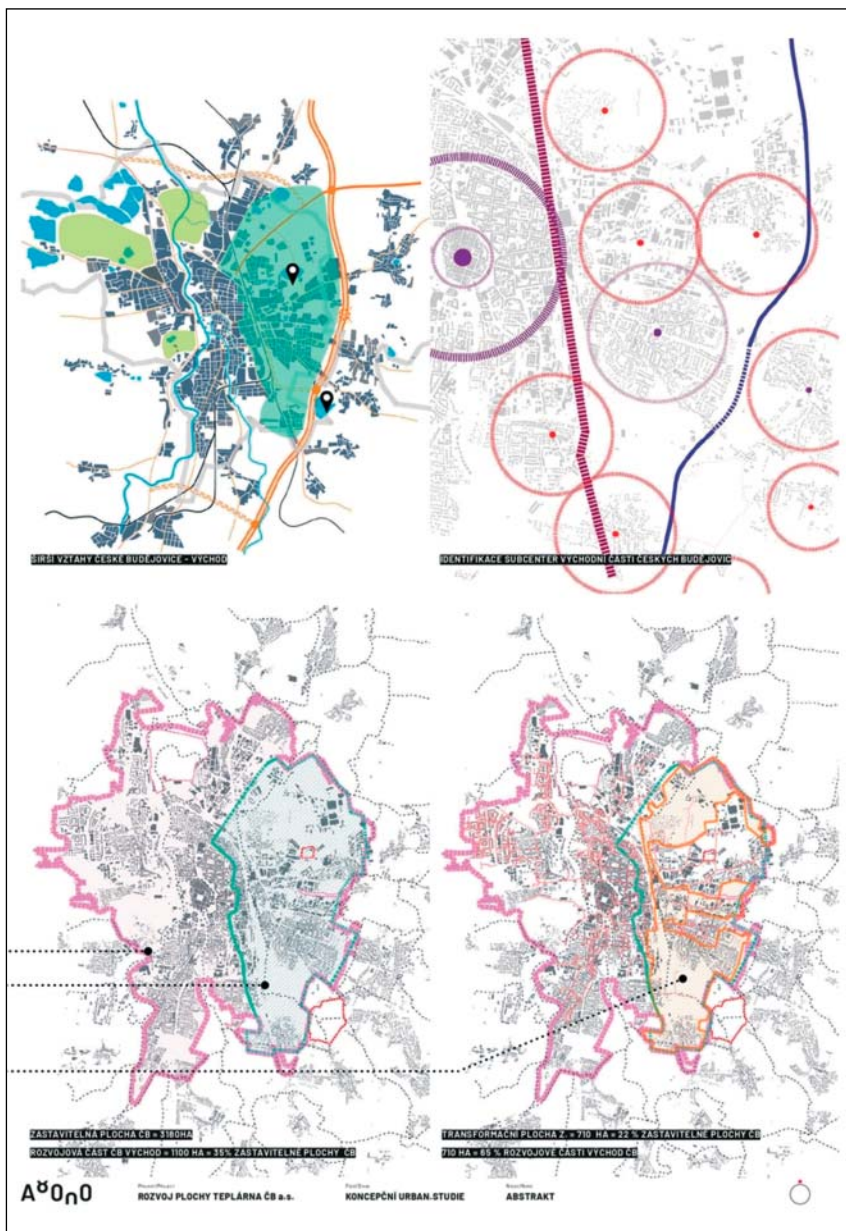
Zdroj: www.atelier-r.cz; Foto: BoysPlayNice

ručila zapracovat do nově vznikajícího územního plánu. Proměna lokality by mohla probíhat postupně v následujících třiceti letech.

Budoucí rozvoj Českých Budějovic je úzce svázán s oblastí podél železniční tratě. Zastavěná část města je sevřena jeho správnými hranicemi a má již minimum reálně zastavitelných ploch. Doposud se České Budějovice kvalitativně rozvíjely především západním směrem od železniční tratě, která však představuje bariéru rozdělující město. Z hlediska velikosti a významu má však zásadní rozvojový potenciál také východní část města. Ateliér A8000 nyní připravil na základě zadání městské teplárny koncepční urbanistickou studii, která se soustředí právě na rozvojovou část východu města. Jejím cílem je vedle kvantifikace potenciálu

trhu s teplem také prověření budoucího využití a zhodnocení majetku teplárny na pozemcích zrekultivovaného odkaliště či zvýšení přínosu připravovaného zařízení na energetické využití odpadu ZEVO Vrát, a. s., pro místní komunitu a revitalizaci celé širší lokality.

„Je potřeba si uvědomit kontext. Současná zastavitelná plocha Českých Budějovic je 3 180 hektarů, rozvojová východní část pak dosahuje rozlohy 1 100 ha, tedy 35 % celkové zastavitelné plochy. Opravdu celá jedna třetina. Velmi důležité je také téma vzniku nových identit městských center, které se z pouhých dojezdových lokalit stanou sebevědomými centry s kvalitním městským životem. Východní část města má obrovský potenciál, který bychom už dále neměli přehlížet,“ říká Martin Krupauer z architektonického ateliéru A8000.

Ekologický směr fungování městské firmy bez fosilních paliv byl inspirován dobrou zahraniční praxí. Využívá nejmodernější technologie a již vloni jej schválilo zastupitelstvo a rada Českých Budějovic v podobě Strategie pro zelené město. Základní koncepci letos rozšířil komplexní projekt **SMART GREEN CITY**.

„Budějovickou teplárnu transformujeme na moderní podnik 21. století s obrovským potenciálem pro dosažení celospolečenských cílů v oblasti dekarbonizace a cirkulární ekonomiky. Byla by škoda nevyužít tuto příležitost i pro transformaci města, jehož integrální součástí je teplárna už více než 110 let. Velmi vnímáme rozvojový

potenciál definovaného území a zahájili jsme systematickou přípravu k jeho využití. Doufám, že se k nám přidají i další organizace a instituce,“ dodává Václav Král, předseda představenstva Teplárny České Budějovice.

Výstavba obchvatu dálnice D3, dobudování IV. železničního koridoru, modernizace nádraží s možným východním vstupem z ulice Dobrovodská, plánovaný tunel městského okruhu, připravovaná rekonstrukce Žižkových kasáren, možná transformace opuštěného nákladového nádraží a areálů bývalých továren – to všechno jsou obrovské příležitosti a výzvy, jak rozšířit a restartovat východní část města i jeho přilehlou část centra. Transformační

mace území přitom není velkou příležitostí jen pro Teplárnu České Budějovice, která v této části města vlastní a provozuje rozsáhlé areály, ale také pro celé statutární město.

„Dnes se jedná o tzv. vnitřní periferii, ale s obrovským transformačním a rozvojovým potenciálem. Přístup, který zvolil tým ateliéru A8000 při uvažování o tomto území pro příští desetiletí, mne fascinuje. Je skvělé diskutovat o budoucnosti Českých Budějovic v takto širokém kontextu,“ komentuje první náměstek primátora města Juraj Thoma, v jehož gesci je strategické plánování a příprava nového územního plánu.

Rozvojové území studie vymezuje linie železnice, budoucí dálnice D3 a tři klíčové body – budoucí zařízení na energetické využití odpadů ZEVO Vráto, vlakové nádraží jako potenciální nové centrum, neboli CITY, a zrehabilitovaná oblast složiště a odkaliště Hodějovice. Teplárna České Budějovice plánuje vzhledem k rostoucím požadavkům na snížení emisí skončit se spalováním fosilních paliv, tedy hnědého uhlí a částečně také zemního plynu. Postupně tato paliva nahradí teplem z nedaleké jaderné elektrárny Temelín, biomasou a v brownfieldu dosluhující výtopy Vráto vznikne také moderní zařízení ZEVO, které promění komunální odpad na teplo a elektřinu.

ZEVO Vráto bude mít kapacitu na zpracování až 160 tisíc tun odpadu ročně. Vše bude fungovat bezpečně, kontrolovaně a efektivně. Jak ale bude vypadat okolí takového zařízení? Architekti navrhnou rekultivaci přírodního prostředí doplněnou například o ptačí pozorovatelnu, zázemí pro rekreaci u vody, molo, pláže či stezky. Doporučují také využití odpadního tepla pro rekreaci a relaxaci. Pracují také s vizí botanické zahrady nebo kluziště a celkové odpočinkové zóny, kterou by mohla doplnit vzdělávací stezka či okružní sky walk vedoucí dokonce přímo vlastním provozem zařízení, které se stane novým energetickým srdcem města. Další možností, jak přirozeně zapojit areál ZEVO do sousedícího ekosystému lokality, je totiž zelená vzdělávací instituce, která by mohla vzniknout případnou konverzí části

stávajícího areálu na ekocentrum. Upozorňují také na důležitost architektoniko-krajinářské soutěže, která by měla vtisknout areálu i jeho okolí jasnou tvář. Vše je přitom plánováno v duchu *Smart Green City*. Počítá se s využitím solární energie a snížením uhlíkové stopy. Důraz je kladen také na hospodaření s vodou, boj s tepelnými ostrovy a použití recyklovaných materiálů.

Odkaliště se nachází na katastrálním území Českých Budějovic, ale též Srubci a Starých Hodějovic. Budoucí zástavba by zde podle ateliéru A8000 mohla mít charakter prstence kolem zeleného parku založeného v místě bývalé odkalovací nádrže. Nově vzniklý zelený prstenec by zároveň měl radiálními cestami propojit jednotlivé městské části navzájem i s centrem samotným. Noví obyvatelé by se tak mohli kochat výhledem na Blanský les či Šumavu a zároveň těžit z plynulého napojení na dopravní i energetickou infrastrukturu. Oblast má 50 hektarů. Je tedy stejně velká jako historické centrum města. Vzhledem k přítomnosti Jihočeské univerzity a dálnice do Prahy a Lince pracuje studie i s možností umístění science centra. Sousední složiště je již dnes aktivně využíváno pro sport a do budoucna má potenciál stát se sportovně-rekreační destinací pro České Budějovice a širší okolí.

Konečně třetí klíčovou oblastí je samotné CITY. Budoucí moderní centrum Českých Budějovic se nachází v okolí vlakového nádraží. Železniční doprava má velký ekologický potenciál, a právě pro tuto lokalitu navrhuje architekti podchod a podjezd, který by dokázal jednou pro vždy spojit východní a západní část města.

Území na východě Českých Budějovic by mohlo v příštích dvaceti až třiceti letech nabídnout bydlení pro 38 000 nových obyvatel. Vznikne zde až 28 000 pracovních míst, které by mohly městu generovat příjem až půl miliardy ročně. Proměna rezavého pásu města na zelený by tak mohla nejen zastavit odliv obyvatel z Českých Budějovic, ale i nastartovat používání nejmodernějších šetrných technologií pro sdílenou komunitní výrobu zelených energií.

[StavbaWEB, 23. 9. 2021]

Manuál tvorby veřejných prostranství: Pražské hřbitovy

Pražští radní na svém jednání schválili dokument nazvaný **Pražské hřbitovy**, který se stane doplňkem *Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy*. Materiál, jenž vznikl na půdě Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, pomůže nastavit jednotný přístup k rozvoji hřbitovů i jejich bezprostředního okolí. Řídit se jím bude především příspěvková organizace Správa pražských hřbitovů při úpravách a péči o svěřené hřbitovy.

Smyslem takzvaného plug-inu *Manuálu tvorby veřejných prostranství: Pražské hřbitovy*, který schválila Rada hl. m. Prahy, je především sjednotit představy o směřování rozvoje této mnohdy opomíjené součásti Prahy a do budoucna lépe využít potenciál veřejného prostoru pražských hřbitovů.

„Pražské hřbitovy jsou významnou součástí veřejného prostranství, obsahují spoustu zeleně a staveb. Bylo potřeba zpracovat manuál, který by měl přinést zvýšení kultury a správy hřbitovů. Mám vždy radost, když schvalujeme kvalitní, ale také hezké dokumenty. Manuál pražských hřbitovů se stane takovým doplňkem Manuálu tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy,“ říká náměstek primátora pro oblast územního rozvoje Petr Hlaváček.

Dokument vysvětluje základní konceptní přístup města ke hřbitovům i souvislosti s dalšími městskými dokumenty. Z těchto principů potom vychází soubor doporučených opatření pro zvyšování úrovně pražských pohřebišť a k plánování dalších kroků směřujících k vyšší kvalitě těchto specifických prostranství

i jejich lepšímu provázání s okolní strukturou města včetně jejich předprostorů. Zohledněna je i role hřbitovů v systému městské vegetace a měnící se potřeby společnosti v přístupu k pohřbívání.

„Stejně jako smrt patří k životu, tak hřbitov patří k městu. Byla bych ráda, abychom ani před jedním nezavírali oči. Proto velmi vítám vznik tohoto Manuálu, který kromě sjednocení technických parametrů a dalších viditelných věcí také ukazuje hřbitov jako součást veřejného prostoru města a dává návod, jak rozvíjet všechny důležité funkce. Hřbitov nemusí být jen místem k truchlení. Hřbitov v dnešním světě při plném zachování piety může sloužit jako místo oddechu a relaxace, jako galerie pod širým nebem i jako významný zdroj pro zlepšení místního klimatu díky zadržování vody v krajině,“ uvádí Milena Johnová, radní pro sociální politiku, pod níž spadá i oblast pohřebnictví.

Součástí schváleného materiálu je i *Katalog pražských hřbitovů*, který shrnuje základní informace o hřbitovech spravovaných Správou pražských hřbitovů. Ta obhospodařuje téměř polovinu z celkového počtu 84 hřbitovů nacházejících se na území hlavního města. Ostatní jsou ve správě městských částí nebo různých církví.

Hlavní město pověřilo vypracováním dokumentu Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR), na jeho vzniku se ale podíleli i zástupci Správy pražských hřbitovů, Magistrátu hl. m. Prahy, Ministerstva pro místní rozvoj ČR a další externí odborníci. Nynějším schválením se materiál o pražských hřbitovech stal nedílnou součástí celého systému *Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy*. Povinnost řídit se jím bude mít především příspěvková organizace Prahy Správa pražských hřbitovů.

„Praha konečně vydává dokument pro důležitou oblast, která byla dlouhou dobu opomíjena. Hřbitovy na území hlavního města, jichž je v současnosti 84, tvoří často bariéru, nejsou prostupné a péče o ně se často zásadně odlišuje. Manuál má za cíl podpořit a sjednotit jejich rozvoj a poukázat na možnost zlep-

šení těchto míst jakožto součást veřejných prostranství,“ dodává ředitel IPR Ondřej Boháč.

Manuál je volně přístupný na adrese: www.iprpraha.cz/stranka/3401/manual-tvorby-verejnych-prostranstvi.

[StavbaWEB, 6. 10. 2021]

Plavecký bazén v Lounech

Titul Stavba roku 2021 získalo brněnské studio **DKarchitekti** za projekt **městské plavecké haly Louny**. Odbornou porotu na stavbě zaujalo mimo jiné akcentování kontrastu dvou rozdílných světů, které se v ambiciózní architektuře odrážejí. Ostře řezaný černý krystal ukrývá příjemný teplý interiér, kterému dominuje pětadvacetimetrový bazén obklopený dlažbou v barvě slonové kosti a obklady z modřínového dřeva. Napětí z rozdílnosti vnějšího a vnitřního prostředí se projevilo i v dramatickém zvlnění velkoryse pojaté skleněné fasády.

Nová městská plavecká hala v Lounech si z vyhlášení v Betlémské kapli v Praze odnesla titul Stavba roku 2021, čímž se zařadila mezi elitní projekty na české architektonické scéně. Za projektem stojí ateliér **DKarchitekti**, jehož lídrem je Ing. arch. David Kudla.

Při návrhu se autoři nechali inspirovat zvlněními křivkami Českého středohoří, kterými se návštěvníci mohou kochat při výhledu z tobogánové věže

nebo venkovního ochlazovacího bazénu. Budova má tvar zkosného hranolu, který reflektuje sklon terénu a využívá přirozeně utvořené nerovnosti k bezbariérovému napojení vchodů pro obě podlaží objektu.

„Do výsledného řešení se promítl také kontrast vnitřního a vnějšího prostředí, kdy venku prochází lidé zabalení kvůli zimě a větru v kabátech a čepicích, zatímco za tenkou skleněnou stěnou se v teple pohybují plavci jen v nejnútnejším oblečení. Napětí těchto protikladů se nám projevilo zvlněním skleněné fasády, která tvoří hranici těchto dvou světů, podobně jako napětí v tektonických deskách utvořilo křivky Českého středohoří,“ popisuje David Kudla.

[StavbaWEB, 2. 11. 2021]

Fakulta architektury ČVUT si připomněla 45 let obnovení své samostatnosti

Ve středu 24. listopadu 2021 se uskutečnilo slavnostní shromáždění akademické obce v Betlémské kapli, kterým si fakulta připomněla 45. výročí své samostatnosti. Na oslavě, při níž se nejvýznamnější představitelé fakulty představili v nových talárech od Liběny Rochové, byly předány medaile významným osobnostem, udělena Cena děkana nejlepším studentům, zahájeny dvě výstavy a pokřtěny dvě nové knihy.

Výuka architektury na Českém vysokém učení technickém má dlouhou tradici,

tvořila vždy přirozenou součást vzdělávací techniky. Fakulta architektury ČVUT v Praze počítá svou samostatnou existenci od 22. 9. 1976, kdy vstoupil v platnost předpis o fakultách architektury na technických univerzitách v Praze, Brně a Bratislavě. „Obnovení samostatných fakult architektury vyčleněním architektonických oborů z fakult stavebních v roce 1976 bylo motivováno především snahou vytvořit samostatnější a specifitější prostředí pro vzdělávání architektů i pozemních stavitelů,“ vysvětluje děkan FA ČVUT Ladislav Lábus.

V rámci bohatého programu oslav byly medailem oceněny osobnosti, které dosáhly významných počínů ve vědecké, pedagogické a umělecké činnosti.

Felberovu medaili I. stupně – zlatou získali **prof. Ing. arch. Jan Jehlík** a **prof. Ing. arch. Karel Maier, CSc.** Felberova medaile se uděluje jako pocta pracovníkům za významnou pedagogickou a vědeckou činnost ve prospěch ČVUT.

Medaili ČVUT I. stupně – zlatou získala **RNDr. Dana Kolářová**. Medaile ČVUT je určena pro osobnosti, které prokázaly významné zásluhy o rozvoj univerzity doma nebo v zahraničí.

Medaili FA ČVUT za přispění k rozvoji fakulty získali **Ing. arch. Naděžda Goryczková, doc. Ing. arch. Petr Hlaváček, Ing. arch. Jan Kasl, doc. Ing. arch. Patrik Kotas, prof. Ing. arch. Roman Koucký, prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, CSc., prof. Ing. arch. Vladimír Krátký, prof. PhDr. Petr Kratochvíl, CSc., Ing. arch. Pavla Kvízová, Ing. arch. Pavol Paňák a Ing. Pavel Štěpán.**

Zdůvodnění jednotlivých ocenění najdou zájemci na webových stránkách fakulty.

Ceny děkana

Každý semestr vzniká na Fakultě architektury přibližně 1 000 ateliérových prací. Díky elektronické galerii na webu Fakulty architektury ČVUT je možné si je kdykoliv procházet, vyhledávat a filtrovat podle různých kritérií. Nová soutěž Cena děkana chce vyzdvihnout

Městská plavecká hala v Lounech

a ocenit mimořádné studentské práce a motivovat studenty k dalším kvalitním počínům. V rámci oslav předal děkan Ladislav Lábus ceny vítězům.

V kategorii **Cena děkana za semestrální projekt** zvítězil **Filip Bernard** s projektem **Český dům na Tchaj-wanu**, který vypracoval v ateliéru Ondřeje Císlera a Lenky Milerové.

V kategorii **Cena děkana za diplomní projekt** zvítězil **Jan Pernekr** s projektem **Bubenečský Břeh**, který zpracoval pod vedením Borise Redčenkova.

Vítězem kategorie **Cena děkana za vědu a výzkum** se stal **Jan Petrš** s projektem **Stavební robotické systémy**, který zpracoval v ateliéru Miloše Floriána.

Křest nových knih a zahájení dvou výstav

Během slavnosti byly představeny a pokřtěny dvě nové knihy. Novodobou historií Fakulty architektury v Praze shrnuje kniha **Vzpomínky a poznámky**, která byla vydána k jubileu výuky architektury na ČVUT v Praze v letech 1920–2020. Jejím autorem je významný český historik architektury a pedagog, profesor **Vladimír Šlapeta**.

Při příležitosti 45. výročí obnovení své samostatnosti vydala Fakulta publikaci **Architektura dnes 1976–2021. Alma mater dnes**, která přináší stručný přehled historie fakulty, kompletní soupis členů vedení fakulty, pedagogického sboru, zahraničních hostů, udělených akademických titulů a ocenění, seznamy absolventů studia, vydané knižní publikace a rozhovory. Velký prostor je v knize věnován obrazové části, která nabízí výběr nejpozoruhodnějších realizovaných projektů pedagogů a nejocenenějších studentských prací.

To, že v ateliérech fakulty v současné době vyučují architektky a architekti, kteří nepochybně patří k těm nejlepším, se můžete přesvědčit na výstavě **FA 45/1976–2021/Alma Mater Dnes** v Galerii Jaroslava Fragnera, která představuje nejlepší realizované práce pedagogů Fakulty architektury za posledních pět let.

Zdroj: archiv FA ČVUT

Slavnostní shromáždění v Betlémské kapli

Poslední zahájenou výstavou je výstava **25 let soutěže Urban Design Award**, kterou je možné spatřit venku před vstupem do Galerie Jaroslava Fragnera. Do této soutěže se během 25 let její existence přihlásilo přes 750 projektů z 11 univerzit, oceněno bylo 269 studentů se 172 projekty.

[FA ČVUT, 2. 12. 2021]

Prvním krokem pro čerpání prostředků z vybraných programů fondů EU je schválení integrovaných strategií územního/místního rozvoje. Na základě schválených strategií budou v regionech připravovány integrované projekty, které budou následně překládány do specifických výzev řídicích orgánů programů.

ITI bude realizován v pěti programech

Nástroj ITI bude v ČR implementován ve 13 metropolitních oblastech/aglomeracích (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Olomouc, Ústí na Labem – Chomutov, Hradec Králové – Pardubice, Mladá Boleslav, Jihlava, České Budějovice, Karlovy Vary, Zlín a Liberec – Jablonec nad Nisou), které představují póly růstu a rozvoje území. Nástroj ITI bude v ČR realizován v pěti programech (Integrovaném regionálním operačním programu, Operačním programu Doprava, Operačním programu Jan Amos Komenský, Operačním programu Životní prostředí a Operačním programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost) prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Na financování implementace strategií se bude podílet Operační program Technická pomoc. ITI bude významnou měrou navazovat na výsledky realizace nástroje z období 2014–2020 s cílem podpory rozvojového potenciálu urbánních funkčních území a řešení identifikovaných bariér, např. v oblasti udržitelné městské mobility, dobudo-

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Realizace integrovaných nástrojů v programovém období 2021–2027 je v plném proudu. Výzvy k předkládání integrovaných strategií jsou vyhlášeny

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vyhlásilo dvě výzvy k předkládání integrovaných strategií územního rozvoje pro implementaci tzv. integrovaných nástrojů v programovém období 2021–2027. Integrované nástroje – Integrované územní investice (ITI) a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) – představují soubor provázaných a územně zacílených intervencí podpořených z programů fondů EU. Realizace strategií významně přispěje k naplnění rozvojových potřeb a využití rozvojového potenciálu v městských i venkovských územích.

vání veřejné infrastruktury, podpory mezisektorové spolupráce, předcházení změnám klimatu a prevenci sucha adaptačními opatřeními či zavádění moderních technologií pro zlepšení výkonu územní veřejné správy a zvyšování kvality života občanů.

CLLD se zaměřuje hlavně na venkov

Druhý nástroj, Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), je na rozdíl od ITI zaměřen zejména na venkovské oblasti, resp. obce do 25 tisíc obyvatel. Nositeli strategií komunitně vedeného místního rozvoje jsou místní akční skupiny (MAS), jež zpracovávají pro území své působnosti víceodvětvovou strategii se zapojením různých místních aktérů, což představuje jeden z hlavních principů metody LEADER, na které je tento nástroj založen. Strategie CLLD zohledňuje místní potřeby a potenciál a zahrnuje inovativní prvky v místních souvislostech, vytváření sítí a spolupráci místních aktérů. MAS při přípravě strategií navazují na strategie CLLD realizované v programovém období 2014–2020, jejichž realizace se blíží k závěru.

Po schválení strategií a zahájení jejich realizace budou projekty žadatelů z území působnosti MAS podpořeny z pěti programů – Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost plus, Operačního programu Životní prostředí, Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost a Strategického plánu Společné zemědělské politiky. Provoz MAS bude podpořen z Operačního programu Technická pomoc. Na území ČR v současné době působí 180 místních akčních skupin, jež sdružují přes 8 300 partnerů. Území působnosti MAS pokrývá 92,7 % území ČR, žije zde cca 60,4 % obyvatel ČR v 6 004 obcích.

Proces vyhlášení výzvy, zpracování a hodnocení strategií upravuje Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027, účinný od 1. 11. 2021. Na přípravě tohoto pokynu

se podílelo široké spektrum zástupců ministerstev i územních partnerů.

Výzva k předkládání žádosti ITI, CLLD a metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů je k dispozici na webových stránkách MMR.

[MMR, 2. 11. 2021]

O rozvoji měst a bydlení jednalo OSN v Ženevě

Ministři a zástupci členských států Evropské hospodářské komise OSN (EHK) se sešli na plenárním zasedání Výboru pro rozvoj měst, bydlení a management pozemků. Jeho hlavním tématem bylo „Dostupné, přiměřené a odolné bydlení v životaschopných městech (včetně měst, která čelí extrémním klimatickým podmínkám)“. Jednání Výboru na ministerské úrovni se koná jednou za zhruba čtyři roky a proběhlo ve dnech 6.–8. října 2021 v Ženevě.

Na zasedání byla představena studie „#Housing2030: Zlepšení dostupnosti bydlení v regionu EHK OSN“. Na její tvorbě se podílela síť Housing Europe a Program OSN pro lidská sídla (UN-Habitat) zaměřený na zlepšování životních podmínek městech. V rámci pléna ministři dále odsouhlasili Regionální akční plán 2030 s cílem podpořit rozvoj měst a bydlení v 56 členských státech EHK zahrnujících celou severní polokouli, včetně všech zemí EU. Neopomenutelným obsahem strategických dokumentů jsou návrhy na post-pandemickou obnovu a oživení.

[MMR, 15. 10. 2021]

Světový den měst ve znamení adaptace na klimatické změny

Poslední říjnový den patří Světovému dni měst (World Cities Day), jehož cílem je zvýšení povědomí o globální ur-

banizaci a jejich dopadech. Obecným mottem Světového dne měst je „Lepší město, lepší život“, přičemž tato iniciativa se každý rok zaměřuje na odlišné téma. Tím letošním je adaptace měst na klimatickou odolnost.

„Změny klimatu a přizpůsobení se jim jsou velkým tématem i pro Evropskou unii; jsme proto rádi, že na něj reaguje i Světový den měst OSN. Ten se letos zaměří na zvýšení povědomí o klimatických změnách a reakci měst na ně. Zároveň poskytne možnost sdílet efektivní řešení a možné cesty, jak se bránit oteplování a dalším negativním klimatickým jevům,“ uvedla Daniela Grabmüllerová, náměstkyně pro řízení sekce koordinace evropských fondů a mezinárodních vztahů. „Klimatické změny jsou jednou z hrozeb udržitelného rozvoje, která dopadá na velká i malá města – ať už v podobě záplav, sesuvů půdy nebo extrémních teplot. Více než půl miliardy lidí žijících ve městech je už teď ohroženo stoupající hladinou moří a stále častějšími bouřemi. Právě z prostředí měst by tak měla vzejít řešení založená na vědeckém výzkumu a zapojení podniků,“ dodala Grabmüllerová.

Světový den měst se slaví od roku 2014 na základě rezoluce Valného shromáždění OSN. Hlavním hostitelem letošní iniciativy je egyptský Luxor. Ve svém prohlášení k letošnímu Světovému dni OSN upozorňuje, že v příštích dvou desetiletích se povodně dotknou obyvatel nejméně 136 světových megaměst. V polovině století by pak klimatické změny ve městech mohly ohrožovat až 3,3 miliardy obyvatel.

Cíle a závazky v oblasti rozvoje měst a bydlení koordinuje na celosvětové úrovni Program OSN pro lidská sídla (UN-Habitat), který je zaměřen na zlepšování života ve městech. Věcným gestorem tohoto programu v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

[MMR, 29. 10. 2021]